

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دوره تربیت استاد مرجع کارورزی ۱

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی
مدیریت امور مدارس وابسته و کارورزی

استادان مرجع کشوری

تهیه شده توسط اعضای هیات علمی دانشگاه
فرهنگیان و استادان مرجع کشوری

دکتر مژگان سلیمانی
دکتر امید جهانسوز
دکتر حسن گرمابی
دکتر اکرم صفری
دکتر طیبه تجری

کارورزی در دانشگاه فرهنگیان، در پی آن است که دانشجو معلمان
ضمن گردآوری تجارب خود به تأمل و تفکر بپردازند و با آگاهی
انتقادی نسبت به این تجارب، به **آفرینش** الگوهای ذهنی و طرحواره‌ای
بپردازند که به آنان در اتخاذ تصمیم‌های اثربخش و ارزیابی نتایج
حاصل از تصمیمات کمک کند. (دستورالعمل برنامه و سرفصل کارورزی دانشگاه فرهنگیان، ۱۳۹۳)

فهرست کلیات کارورزی ۱

اهداف و راهبردهای کلان سند تحول بنیادین

رویکرد برنامه کارورزی

مروری بر برنامه کارورزی دانشگاه فرهنگیان
تربیت معلم فکور

سرفصل کارورزی ۱

معرفی و منطق درس

فعالیت ۱

مشخصات درس

فرصت های یادگیری، محتوا و ساختار درس

تمهیدات کارورزی ۱

راهبردهای تدریس و یادگیری

راهبردهای ارزشیابی

اهداف و راهبردهای کلان سند تحول بنیادین

- بهسازی و تحول در نظام برنامه ریزی آموزشی و درسی (هدف کلان ۶ سند تحول بنیادین، ص: ۲۵)
- گسترش و تعمیق فرهنگ پژوهش و ارزشیابی، خلاقیت و نوآوری، نظریه پردازی و مستند سازی تجربیات علمی-تربیتی بومی در نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی (راهبرد کلان ۶ سند تحول بنیادین، ۲۷)
- بازنگری و بازسازی ساختارها و رویه ها در نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی (راهبرد کلان ۱۲ سند تحول بنیادین)
- توسعه مستمر شایستگی ها و توانمندی های اعتقادی، تربیتی، علمی و حرفه ای فرهنگیان (راهبرد کلان ۱۳ سند تحول بنیادین، ص: ۲۸)
- باز مهندسی سیاست ها و باز تنظیم اصول حاکم بر برنامه درسی تربیت معلم با تأکید بر کارورزی و انطباق سطح شایستگی های حرفه ای معلمان در سطح ملی و جهانی با مقتضیات الگوی برنامه درسی در نظام تعلیم و تربیت و طراحی سیاست های مناسب برای ارتقای شیوه های جذب، تربیت و نگهداشت معلمان در آموزش و پرورش (هدف عملیاتی ۱۱ سند تحول بنیادین، ص: ۴۶)
- طراحی و ارتقای نظام تربیت حرفه ای معلمان در آموزش و پرورش با تأکید بر حفظ تعامل مستمر دانشجو معلمان با مدارس و نهادهای علمی و پژوهشی در طی این دوره و فراهم آوردن امکان کسب تجربیات واقعی از کلاس درس و محیط های آموزشی (راهکار ۲-۱۱ سند تحول بنیادین، ص: ۴۶).
- برنامه ریزی برای کارآموزی و کارورزی دانشجو معلمان در کنار تربیت معلم و بررسی نظریات جدید تعلیم و تربیت (راهکار ۸-۱۱ سند تحول بنیادین، ص: ۴۷)

رویکرد برنامه کارورزی

رویکرد تربیت معلم فکور، بر افزایش مهارت ها و شایستگی های دانشجو معلمان تأکید دارد و به دنبال آن است تا معلمانی تربیت کند که تأمل را سرلوحه تمام تصمیمات خود قرار می دهند و علاوه بر توانایی تدریس در کلاس، قدرت راهبری آموزشی در همه سطوح را در خود می پرورانند. لذا برای چنین معلمانی، پژوهش ابزار لاینفکی از تدریس است و مسئله یابی و مسئله شناسی بخشی از مقدمات آموزش محسوب می شود، و تجربیات مستقیمی که در مدارس کسب می شوند فرصت هایی هستند برای آزمودن فرضیات نظری و باورهای شخصی دانشجو معلمان که طی سالها در مدارس اندوخته اند یا در دانشگاه آموخته اند (جعفری شفق، تعادلی، و غفاریان، ۱۳۹۹).

مروری بر برنامه کارورزی دانشگاه فرهنگیان

تربیت معلم فکور

کارورزی ۱: مشاهده تأملی / تحلیل موقعیت / مسئله یابی با استفاده از روایت پژوهی

کارورزی ۲: طراحی خرده فعالیت یاددهی یادگیری برای مسأله شناسایی شده و اجرای و ارزشیابی آن (تدریس خرد) با استفاده از اقدام پژوهی

کارورزی ۳: طراحی و تدریس مستقل مبتنی بر رویکرد سازنده گرایی با استفاده از خودکاوی حرفه ای (کنش پژوهی)

کارورزی ۴: طراحی واحد یادگیری و اجرای گروهی با استفاده از درس پژوهی

سرفصل کارورزی ۱

معرفی و منطق کارورزی ۱

آموزش اثربخش نیازمند آن است که معلمان در طول دوره آموزشی در معرض تجربیات متنوع و غنی قرار گرفته و قادر به مطالعه، تصمیم گیری و ارزیابی نتایج تصمیمات در موقعیت های پیچیده آموزشی و تربیتی مبتنی بر یافته های علمی و پژوهشی باشند. برنامه کارورزی فرصت برقرار ساختن پیوند میان آموخته های نظری با محیط های واقعی آموزشی- تربیتی و عمق بخشیدن به تجربه های پیشین در جهت توسعه شایستگی های حرفه ای و دست یابی به ظرفیت غایی کنش عملی در کلاس درس را فراهم می کند. این برنامه در دانشگاه فرهنگیان، با تأکید بر مشاهده تأملی، روایت نگاری و واکاوی تجربیات به عنوان عناصر سازنده/شکل دهنده عمل فکورانه؛ و نیز ابزارهای سه گانه اقدام پژوهی، درس پژوهی و پژوهش روایتی به عنوان روش های مورد تأکید در برنامه تربیت معلم فکور این هدف را تعقیب می نماید. مطالعه مسئله های آموزشی/تربیتی در سطح کلاس درس و مدرسه زمینه ساز عمل مستقل حرفه ای معتبر و کسب تجربیات دست اول است. فرصت های یادگیری تدارک دیده شده از سوی استادان و بازخوردهای ارائه شده از سوی آنان باید امکان تلفیق نظر و عمل تربیتی را در موقعیت های واقعی، برای یافتن راه حل های قابل دفاع و پاسخ به مسئله های آموزشی/ تربیتی تدارک ببینند. بهره گیری از مبانی نظری/ تکنیک ها و فنون در برنامه کارورزی به منظور دستیابی دانشجو به یک نگاه همه جانبه و غنا بخشیدن به تصمیمات اتخاذ شده در ابعاد برنامه ریزی، اجرا و ارزیابی برای حمایت از یادگیری دانش آموزان ضروری است. در طول برنامه کارورزی دانشجو فرصت کسب تجربه برای درک عمل اثربخش، تأمل بر روی آن به منظور پذیرش مسئولیت حرفه ای را کسب می نماید.

در کارورزی یک دانشجو با کسب مهارت در به کارگیری روش ها و فنون مشاهده تأملی، موقعیت های آموزشی و تربیتی در سطح مدرسه و کلاس درس را مورد مطالعه قرار داده و دریافت های خود را در قالب روایت ها، روزنگارها، تجربیات شخصی ارائه می نماید. این یافته ها از موقعیت مدرسه و کلاس درس می تواند همراه با عکس و فیلم/ گزارش گفتگو با کادر مدرسه/ معلم راهنما/ اولیاء/ دانش آموزان (با هماهنگی مدرسه) تکمیل شود. روایت های دانشجو از موقعیت های مختلف مورد واکاوی قرار گرفته و مسئله های شناسایی شده با استفاده از شواهد و مستندات علمی گزارش می گردد.

فعالیت ۱

با مطالعه "معرفی و منطق درس" محورهای کلیدی کارورزی ۱ را
مشخص فرمایید.

معرفی و منطق کارورزی ۱

آموزش اثربخش نیازمند آن است که معلمان در طول دوره آموزشی در معرض تجربیات متنوع و غنی قرار گرفته و قادر به مطالعه، تصمیم گیری و ارزیابی نتایج تصمیمات در موقعیت های پیچیده آموزشی و تربیتی مبتنی بر یافته های علمی و پژوهشی باشند. برنامه کارورزی فرصت برقرار ساختن پیوند میان آموخته های نظری با محیط های واقعی آموزشی- تربیتی و عمق بخشیدن به تجربه های پیشین در جهت توسعه شایستگی های حرفه ای و دست یابی به ظرفیت غائی کنش عملی در کلاس درس را فراهم می کند. این برنامه در دانشگاه فرهنگیان، با تأکید بر مشاهده تأملی، روایت نگاری و واکاوی تجربیات به عنوان عناصر سازنده/شکل دهنده عمل فکورانه؛ و نیز ابزارهای سه گانه اقدام پژوهی، درس پژوهی و پژوهش روایتی به عنوان روش های مورد تأکید در برنامه تربیت معلم فکور این هدف را تعقیب می نماید. مطالعه مسئله های آموزشی/تربیتی در سطح کلاس درس و مدرسه زمینه ساز عمل مستقل حرفه ای معتبر و کسب تجربیات دست اول است. فرصت های یادگیری تدارک دیده شده از سوی استادان و بازخوردهای ارائه شده از سوی آنان باید امکان تلفیق نظر و عمل تربیتی را در موقعیت های واقعی، برای یافتن راه حل های قابل دفاع و پاسخ به مسئله های آموزشی/ تربیتی تدارک ببیند. بهره گیری از مبانی نظری/ تکنیک ها و فنون در برنامه کارورزی به منظور دستیابی دانشجوی به یک نگاه همه جانبه و غنا بخشیدن به تصمیمات اتخاذ شده در ابعاد برنامه ریزی، اجرا و ارزیابی برای حمایت از یادگیری دانش آموزان ضروری است. در طول برنامه کارورزی دانشجوی فرصت کسب تجربه برای درک عمل اثربخش، تأمل بر روی آن به منظور پذیرش مسئولیت حرفه ای را کسب می نماید.

در کارورزی یک دانشجوی با کسب مهارت در به کارگیری روش ها و فنون مشاهده تأملی، موقعیت های آموزشی و تربیتی در سطح مدرسه و کلاس درس را مورد مطالعه قرار داده و دریافت های خود را در قالب روایت ها، روزنگارها، تجربیات شخصی ارائه می نماید. این یافته ها از موقعیت مدرسه و کلاس درس می تواند همراه با عکس و فیلم/ گزارش گفتگو با کادر مدرسه/ معلم راهنما/ اولیاء/ دانش آموزان (با هماهنگی مدرسه) تکمیل شود. روایت های دانشجوی از موقعیت های مختلف مورد واکاوی قرار گرفته و مسئله های شناسایی شده با استفاده از شواهد و مستندات علمی گزارش می گردد.

<p>نام درس به فارسی: کارورزی ۱</p> <p>نام درس به انگلیسی: <i>Internship1</i></p>	<p><u>مشخصات درس</u></p> <p>نوع درس: کارورزی</p>
<p><u>اهداف / پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری</u></p> <p><u>دانشجو معلم قادر خواهد بود:</u></p> <p>با مشاهده تأملی مسئله‌های آموزشی / تربیتی در سطح کلاس درس و مدرسه را شناسایی و با استفاده از شواهد و مستندات علمی آن را تبیین نماید.</p> <p>مشاهدات تأملی و یافته‌های تجربی حاصل از واکاوی روایت‌ها را ثبت و گزارش نماید.</p>	<p>تعداد واحد: ۲</p> <p>تعداد ساعت: ۱۲۸ ساعت</p> <p>شایستگی کلیدی: موضوعی-تربیتی</p> <p>دروس پیش‌نیاز: پژوهش و توسعه حرفه‌ای</p> <p>استاد متخصص برای تدریس:</p> <p>متخصص رشته ای</p>

فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار

هفته ۱	ارائه یک تصویر کلی از برنامه کارورزی در طی چهار ترم و انتظارات از دانشجو، معرفی برنامه کارورزی یک با تأکید بر مشاهده تأملی و روایت نویسی
هفته ۲	کارگاه مطالعه موقعیت
هفته ۳	مشاهده آزاد: حضور دانشجویان در مدارس (جلسه آشنایی با مدرسه، مدیر و معلم راهنما)
هفته ۴ الی ۶	مطالعه موقعیت
هفته ۷	مشاهده تأملی و مسئله شناسی موقعیت فیزیکی مدرسه/ بازدید از مدرسه و تشکیل سمینار در سطح پردیس/ مدرسه
هفته ۸	مشاهده تأملی و مسئله شناسی ساختار و سازمان مدرسه/ بازدید از مدرسه و تشکیل سمینار در سطح مدرسه/ پردیس
هفته ۹	مشاهده تأملی و مسئله شناسی موقعیت عاطفی روانی/ تعاملات در سطح مدرسه/ بازدید از مدرسه و تشکیل سمینار در سطح پردیس/ مدرسه
هفته ۱۰ الی ۱۳	مشاهده تأملی کلاس درس و مسئله شناسی فرآیند آموزش/ بازدید از مدرسه و تشکیل سمینار در سطح پردیس/ مدرسه
هفته ۱۴ و ۱۵	ثبت و واکاوی تجربیات
هفته ۱۶	سمینار (بررسی گزارش ها و تحلیل ساختار آن بر اساس فرآیند شناسایی و تبیین مسئله در سطح مدرسه/ پردیس)

تمهیدات کارورزی ۱

- ❖ تعداد جلسات حضور کارورز در دانشگاه و مدرسه در روز کارورزی
- ❖ تعداد جلسات حضور استاد راهنما در دانشگاه و مدرسه در روز کارورزی
- ❖ لزوم جلسات استاد راهنما با مدیر مدرسه و معلم راهنما
- ❖ تعداد سمینارها
- ❖ انتظارات از دانشجو معلم، معلم راهنما و مدیر مدرسه

راهبردهای تدریس و یادگیری

راهبردهای مستقیم، غیر مستقیم، در قالب
ارائه شیوه مشاهده تأملی، به کارگیری
راهبرد های شناختی در تحلیل موقعیت
های واقعی، تحلیل نقادانه برای شناسایی و
تبیین مسئله، راهبرد های مشارکتی،
پژوهش روایتی، سمینار های گروهی و
فردی ارائه می گردد.

راهنمادهای ارزشیابی از یادگیری

ارزشیابی پایانی: ارزشیابی پایانی در درس کارورزی یک در قالب سمینار پایانی صورت می گیرد که در آن دانشجویان باید یافته های خود از مطالعه موقعیت های تربیتی و آموزشی را ارائه و با استناد به یافته های علمی پژوهشی (مطالعه شده در دروس نظری) از آن دفاع نمایند. این جلسه با حضور معلم راهنما تشکیل می شود.

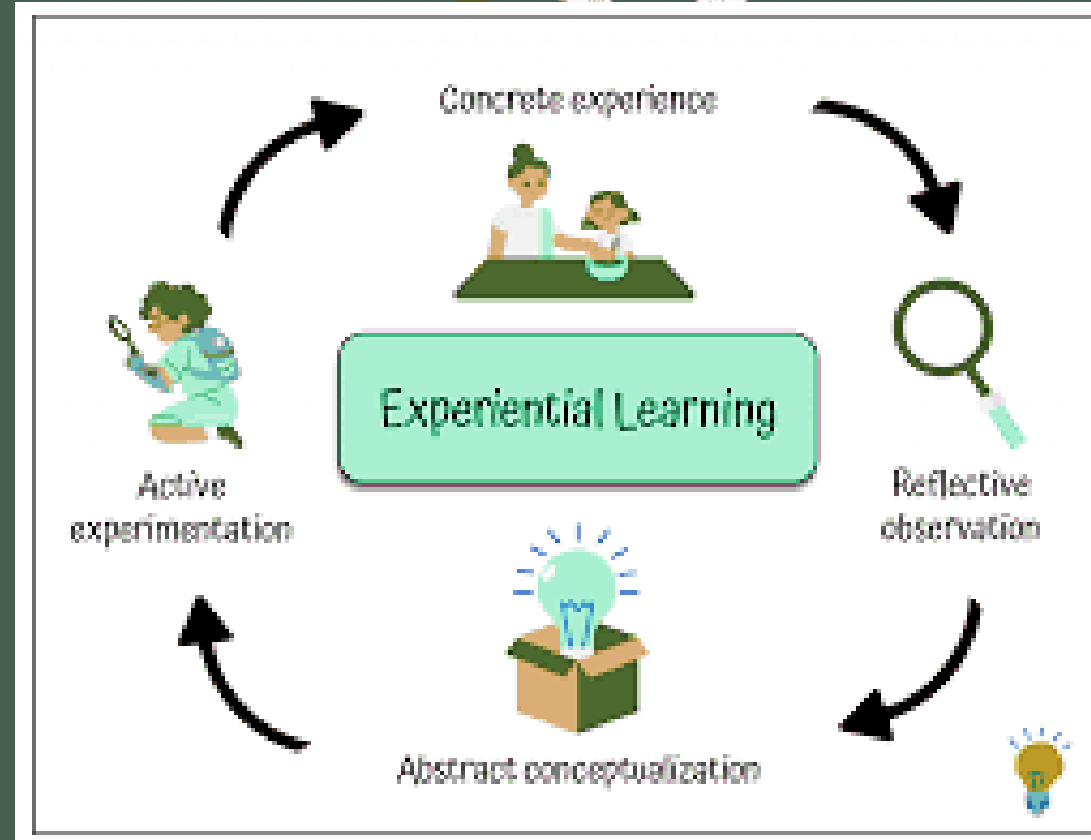
ارزشیابی فرآیند: ارزشیابی فرآیند بر اساس بازخورد های داده شده به گزارش های ارائه شده در طول ترم و سمینارهای سطح مدرسه و واحد آموزشی صورت می گیرد. میزان مشارکت در بحث ها، ارائه یافته های جدید، پاسخ به بازخورد های داده شده و...

ارزیابی پوشه کار: کلیه گزارش ها به همراه بازخورد های داده شده در پوشه توسعه حرفه ای دانشجو ضبط و مبنای برنامه ریزی برای آموزش های بعدی و نیز دفاع از توانایی های حرفه ای در پایان دوره قرار می گیرد. یک نسخه از پوشه در اختیار دانشجو و یک نسخه در واحد آموزشی ثبت و ضبط می گردد. ارزشیابی توسط عوامل (مدرسه)

ارزشیابی توسط عوامل مدرسه (مدیر و معلم راهنما):

بخشی از ارزیابی دانشجو در پایان ترم مربوط به گزارش عملکردی است که از سوی معلم راهنما و مدیر مدرسه ارائه می گردد.

مشاهده تأملی

فهرست مشاهده تأملی

تعریف مشاهده تأملی

مراحل مشاهده تأملی

توصیف

تفسیر

بازنگری

فعالیت ۲

مسئله یابی

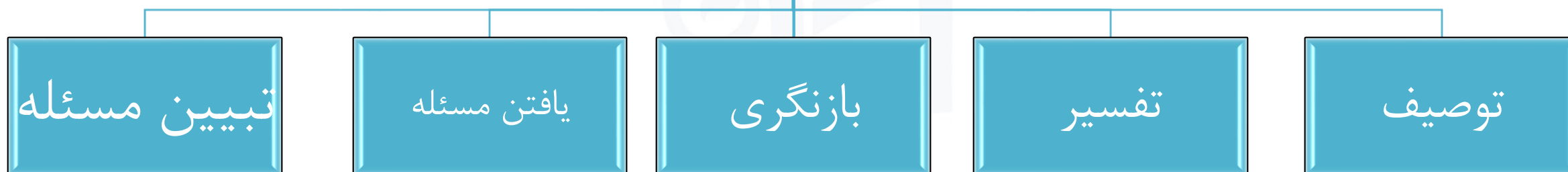
مشاهده تأملی

➤ زمانی به مشاهده تأملی می پردازیم که در موقعیت یادگیری حواس گوناگون خود را به کار گرفته و با دریافت داده‌های حسی خام از محیط پیرامون راه را برای دستیابی به شناخت هموار می‌سازیم.

➤ مشاهده‌ای که در آن تمام حواس فرد به کار گرفته می‌شود و او را قادر به دیدن جزئیات و ابعاد مختلف موقعیت می‌کند؛ مشاهده تأملی می‌گویند.

مراحل مشاهده تأملی

۵ مرحله مسئله یابی

برگرفته از مدل Dewey(1944) تحت عنوان ۶ فاز تأمل: (۱) تجربه (۲) تفسیر تجربه (۳) یافتن مسئله (۴) ارائه توضیحات برای مسئله/مسایل مطروحه (۵) ارائه فرضیه (۶) آزمودن فرضیه
منبع: Rodgers, Carol (2002)

مراحل مشاهده تأملی

توصیف موقعیت (بیان ویژگی ها و مشخصه های متمایز کننده بر مبنای حواس ۵ گانه فقط)

استنباط/تفسیر موقعیت (دریافت ها و یا ترکیب یافته های حواس با اطلاعات، تجارب و باورهای شخصی ما) (شناسایی اجزاء و روابط بر مبنای عطف و تجارب زیسته ما)

بازنگری (به گونه دیگر دیدن/ از زاویه دید دیگری به موقعیت نگاه کردن) با استفاده از تکنیک های اگر، آنگاه، شش کلاه تفکر، اسکمپر... در یافتن نقطه کانونی

قضاوت و مسئله یابی یافتن مسئله اصلی/نقطه کانونی

تبیین مسئله با استفاده از استدلال قیاسی یا استقرایی به کمک شواهد و مستندات جمع آوری شده

توصیف

❖ روایت بی چون و چرای
مشاهدات، آنچه که
هست.

❖ آنچه با حواس پنج گانه
به دست می آید

❖ بدون قضاوت

مثال توصیف

توصیف فضای فیزیکی: رنگ دیوار خاکستری است. روی دیوار نوشته های خودکاری زیادی وجود دارد. بیش از ۳۰ مورد جای پونز و میخ روی دیوار وجود دارد و... پرده کلاس پارچه ضخیم خردلی رنگ چروکی است که بوی نفتالین می دهد.

توصیف فضای عاطفی: مدیر هنگام معرفی کارورز تخته را کمی پاک کرد و اسم معلم را روی تخته نوشت. بچه ها سعی می کردند معلم را راهنمایی کنند. معلم در حالی که به همه ی دانش آموزان نگاه می کرد، اسم همه را از حفظ خواند.

تفسیر/استنباط

فرد آنچه را با حواس پنج گانه به دست آورده با **دانش پیشین**، **تجارب** و **عواطف** خویش در هم می آمیزد و دریافت و استنباط خود را ارائه می دهد. بنابراین استنباط می بایست بر توصیف دقیق استوار باشد.

امکان قضاوت بر اساس دانش پیشین، تجارب و عواطف وجود دارد.

مثال تفسیر / استنباط

فضای فیزیکی: به نظر می رسد وضعیت دیوار کلاس نامناسب و کسالت آور است. پرده های کلاس قدیمی هستند و روشنایی کلاس را کاهش می دهند.

فضای عاطفی: به نظر می رسد معلم با شادی وارد کلاس شد و دانش آموزان از او استقبال کردند او با حفظ اسامی دانش آموزان نشان داد که به کارش علاقه دارد.

بازنگری

- از زاویه ای دیگر دیدن
- ❖ با تکنیک های
- شش کلاه تفکر
- اسکمپر SCAMPER
- اگر... آنگاه

نمونه بازنگری با کلاه های مختلف

بازنگری: واقعیت این است که پرده ها قدیمی؛ غیر جذاب و مانع نور هستند.

بازنگری: چرا باید تا این حد به نور و زیبایی فضای آموزشی که به شدت در یادگیری مؤثر است بی توجه باشند.

بازنگری: مسئولین از اصول تعلیم و تربیت و عوامل مؤثر بر آن بی اطلاع هستند و به خاطر سودجویی برای بهسازی فضای کلاس اقدام نمی کنند. واقعاً که...

بازنگری: شاید پرده ها را شسته اند و به طور موقت این پرده ها را زده اند و روی دیوارها قرار است یونولیت های بزرگ رنگی نصب شود.

بازنگری: بهتر است مصاحبه ای با مدیر انجام شود تا نگرش وی به فضای آموزشی مشخص شود. بهتر است از امکانات اتاق پرورشی برای بهسازی فضای اتاق و مدیریت نور استفاده بشود.

بازنگری: در مجموع به نظر می رسد با توجه به شواهد گردآوری شده مسئله مهم و جدی نور در کلاس مورد بی توجهی قرار گرفته . و نظرات کلاه سبز چندان راهگشا نیست... همچنین در مورد سایر بازنگری ها شواهد بررسی شود. آیا کسی خبری از پرده های شسته یا تازه خریداری شده دارد؟ آیا سال قبل همین پرده ها در کلاس نصب شده بوده؟

فعالیت ۲

❖ فیلم را به دقت مشاهده کنید و با همکاری اعضای گروه آن را توصیف کنید. دقت بفرمایید توصیف شما با استفاده از حواس پنجگانه و بدون قضاوت باشد.

❖ تفسیر/استنباط خود را از فیلم بنویسید

❖ با استفاده از رنگ کلاه مناسب استنباط/تفسیر خود را بازنگری کنید

مسئله یابی

➤ پس از توصیف، تفسیر، و بازنگری نوبت به مسایلی می رسد که در ذهن ایجاد شده است

➤ همه سوالات ایجاد شده در ذهن، مکتوب می شوند

➤ سوالات مورد بازنگری قرار می گیرند و سوالی که بیشترین شواهد و مستندات را بر اساس کدگذاری بخش توصیف داراست به عنوان نقطه کانونی و مسئله اصلی در نظر گرفته می شود.

کدگذاری و تبیین مسئله

فهرست کدگذاری و تبیین مسئله

تبیین مسئله

مراحل کدگذاری

انواع کدگذاری

ادامه فعالیت ۲

تبیین مسأله

➤ پس از یافتن نقطه کانونی
(مسئله اصلی) دلایل انتخاب
این مسئله/سوال به عنوان
مسئله اصلی / نقطه کانونی
بیان می شود.

مراحل کد گذاری

- (1) مطالعه گزارش روایی ثبت شده
- (2) علامت گذاری جملات و عبارات قابل تأمل
- (3) نام گذاری و یا عنوان دهی جملات قابل تأمل
- (4) کنار هم گذاشتن جملاتی که عنوان مشترک دارند
- (5) تعیین رابطه ها و اولویت جملات هر عنوان
- (6) تعیین رابطه ها و اولویت بندی عناوین (حذف، ادغام، تبدیل و ...) و استخراج عناوین یا گزاره های کلی تر
- (7) تعیین عناوین یا گزاره های کلی و تحلیلی

انواع کد گذاری

کدگذاری باز: چند بار از روی داده ها یا اطلاعات به دست آمده می خوانید و شروع به ساختن برچسب های موقت برای دسته های اطلاعات می کنید که اتفاقاتی را که شما دیده اید را خلاصه می کنند. (مثال هایی از میان جملات متن را ثبت کنید و ویژگی های هر کد را تدوین کنید).

کدگذاری محوری: کدگذاری محوری شامل شناخت روابط میان کدهای باز است؛ اینکه آیا ارتباطی بین آن ها وجود دارد؟

کدگذاری انتخابی: متغیر هسته ای که همه ی داده های شما را در بر می گیرد را کشف کنید. سپس دوباره نسخه های اولیه ی داده ها را بخوانید و به صورت انتخابی همه ی داده هایی که به این متغیر مرکزی مرتبط هستند را کدگذاری کنید.

ادامه فعالیت ۲

- در گروه های قبل قرار بگیرید
- سوالاتی که پس از توصیف، تفسیر، و بازنگری فیلم به ذهنتان رسیده لیست کنید
- سوالات لیست شده خود را به دقت مورد بررسی قرار دهید.
- سوالی که بیشترین شواهد و مستندات را در بخش توصیف دارد (بر اساس کدگذاری) به عنوان مسئله اصلی/نقطه کانونی در نظر بگیرید.
- با کمک هم به تبیین مسئله بپردازید
- مسئله تبیین شده را با سایر گروه ها به اشتراک بگذارید و بازخورد دریافت کنید

ساختار گزارش پایانی و ارزشیابی

ساختار گزارش پایانی

شناسنامه: آرم دانشگاه ، اسم دانشکده ، عنوان (کارورزی ۱) ، اسم استاد راهنما، اسم دانشجو ، سال تحصیلی

بسم الله الرحمن الرحيم

چکیده: در این قسمت حدود نیم صفحه می گوئید در ترم یک کارورزی چه کارهایی کردید و چه چیزهایی یاد گرفتید.

فهرست مطالب

مقدمه: در این بخش تقریباً یک صفحه یا کمی بیشتر بیان می کنید که کارورزی چیست و چه اهدافی را دنبال می کند (می توانید برای نوشتن این بخش از کتاب کارورزی کمک بگیرید اما به زبان خودتان بیان کنید).

فصل اول: توصیف موقعیت فیزیکی (هر آنچه که در رابطه با موقعیت فیزیکی مدرسه در گزارشهای مختلف خود آورده اید در این فصل می گنجانید)

موقعیت جغرافیای و محلی مدرسه

وضعیت فیزیکی مدرسه

ساختار گزارش پایانی (ادامه)

فصل دوم : توصیف ساختار مدرسه (آنچه که در این فصل می آورید فقط در باره ساختار باشد)

کادر اجرایی

کادر آموزشی (کادر آموزشی فقط شامل معلمان می شود و به غیر از معلمان بقیه کادر اجرایی محسوب می شوند). برای نوشتن این شما تعداد و مشخصات کادر اجرایی و آموزشی را بیان می کنید این مشخصات شامل سابقه ، تحصیلات ، تخصص ، رابطه رشته تحصیلی با تدریس ، شرح وظایف آن ها و مقایسه کارهایی که آنها در مدرسه انجام می دهند با شرح وظایفی که در بخشنامه ها آمده است می باشد.

فصل سوم : توصیف روابط عاطفی (هر آنچه که در رابطه با روابط عاطفی در گزارشات دیگر علاوه بر گزارش روابط عاطفی هم که دیده اید در این فصل به صورت روایتی یعنی با توجه به تقدم و تاخر زمانی و مکانی می گنجانید. براساس آنچه که دیده اید میتوانید برای مثال عنوان های زیر را برای این فصل بیاورید)

روابط عاطفی معلمان با هم

روابط عاطفی مدیر با معلمان

روابط عاطفی معاون آموزشی با کارورز

روابط عاطفی معلم با کارورز

ساختار گزارش پایانی (ادامه)

فصل چهارم: توصیف موقعیت آموزشی (هر آنچه در رابطه با آموزش در گزارشات مختلف از مشاهده آزاد تا سایر گزارشات آورده اید همه را اینجا جمع می کنید و به شکل روایتی بیان می کنید یعنی حتماً تقدم و تاخر زمانی و همچنین مکانی را رعایت می کنید مثلاً می گوئید در اولین روز حضور در مدرسه اگر زنگ اول در کلاس هشتم بودید در کلاس چه اتفاقی افتاد بعد زنگ دوم اگر در کلاس دیگری بودید آنجا چه اتفاقی افتاد و یا در جلسه بعد در تاریخ در زنگ و زنگ بعدی چه اتفاقی افتاد)

فصل پنجم: تحلیل یافته ها و نتیجه گیری (یافته های هر چهار فصل مرور شده و نتیجه گیری نهایی به منظور تبیین مسائل آموزشی تربیتی ارائه می گردد.)

منابع

ضمائم (اگر از مدرسه عکس گرفته اید در پایان گزارش به عنوان ضمايم می آورید)

ساختار گزارش پایانی (ادامه)

✳️ برای زیبایی ظاهری گزارش به نکات زیر توجه کنید:

✓ برای تایپ فرمت B lotus و یا B zar را انتخاب کنید

✓ عنوان اصلی را با سایز ۱۶ و bold در وسط صفحه تایپ کنید

✓ عناوین فرعی و فرعی تر را به ترتیب با سایز ۱۴ و bold و در وسط ، سایز ۱۴ و bold و سمت راست و سایز ۱۲ و bold و سمت راست صفحه تایپ کنید.

✓ متن را با سایز ۱۲ و غیر bold تایپ کنید.

✓ فاصله خطها از هم double space یا ۱.۵ سانت باشد.

✓ شماره گذاری صفحات از ابتدا تا آخر فهرست با استفاده از اعداد رومی باشد و از فصل یک تا آخر با فرمت Arabic تایپ شود.

امتیاز درس کارورزی ۱

امتیاز درس کارورزی ۱ بر مبنای ۱۰۰ به شرح زیر محاسبه می شود:

شرکت فعال در جلسات کلاسی، سمینارها و مدرسه: ۲۰ امتیاز،

گزارش های عملکردی مرحله ای: ۴۰ امتیاز،

تدوین و ارائه گزارش پایانی: ۴۰ امتیاز.

حد نصاب قبولی در درس کارورزی ۷۰٪ امتیاز یا نمره ۱۴ می باشد.

نام و نام خانوادگی کارورز:		استاد راهنما:	
پردیس/واحد دانشگاهی:	سال تحصیلی:	نیمسال:	مدیر:
استان/شهر/روستا:	منطقه/ناحیه/بخش:		معلم راهنما:
مدرسه:	دوره/پایه:		

برای هر یک از گویه ها، یک عبارت/جمله در توصیف دانشجومعلم بنویسید و سپس امتیاز را ثبت فرمایید.

مهر/معا	ارز	گویه	عبارت/جمله توصیفی	حداکثر امتیاز	امتیاز کسب شده	مهر/معا
مهر	مدرسه	(۱) حضور در مدرسه و رعایت قوانین و مقررات اداری، آموزشی و پرورشی (تربیتی)		۳		
		(۲) مسئولیت پذیری و شرکت در فعالیت های آموزشی و پرورشی (تربیتی) مدرسه		۲		
		(۳) کیفیت تعامل (با کارکنان، معلمان، و دانش آموزان) و رعایت منش حرفه ای		۲		
	ارز	گویه	عبارت/جمله توصیفی	حداکثر امتیاز	امتیاز کسب شده	امضا
مهر	معلم راهنما	(۴) رعایت نظم، احترام، منش، پوشش و ارتباط سازنده		۲		
		(۵) علاقه و اشتیاق به معلمی، دقت نظر و رغبت به یادگیری		۳		
		(۶) تعامل حرفه ای با دانش آموزان، معلمان و کارکنان، مشاوره جوئی و شرکت در جلسات و شوراهای مدرسه		۳		
		(۷) مسئولیت پذیری و انجام مسئولانه وظائف محوله و انتظارات از دانشجومعلم		۲		
		(۸) انعطاف پذیری و تاب آوری		۳		
	ارز	گویه	عبارت/جمله توصیفی	حداکثر امتیاز	امتیاز کسب شده	امضا
	مهر	(۹) کیفیت انجام فعالیت های یادگیری در کلاس کارورزی		۸		
		(۱۰) کیفیت انجام تکالیف عملکردی محوله از سوی استاد		۸		
		(۱۱) انجام به موقع فعالیت ها، تکالیف و مسئولیت ها		۸		
		(۱۲) علاقمندی به حرفه و مسئولیت پذیری در انجام امور مربوط به حرفه		۸		
		(۱۳) حضور فعال در جلسات کلاس دانشگاه/سمینارها و شرکت در بحث ها، دقت و نکته سنجی، ژرف اندیشی و توجه به آموزه ها		۸		
	ارز					

فرم ارزشیابی کارورزی (یک) ویژه دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان
مدیریت امور مدارس وابسته و کارورزی

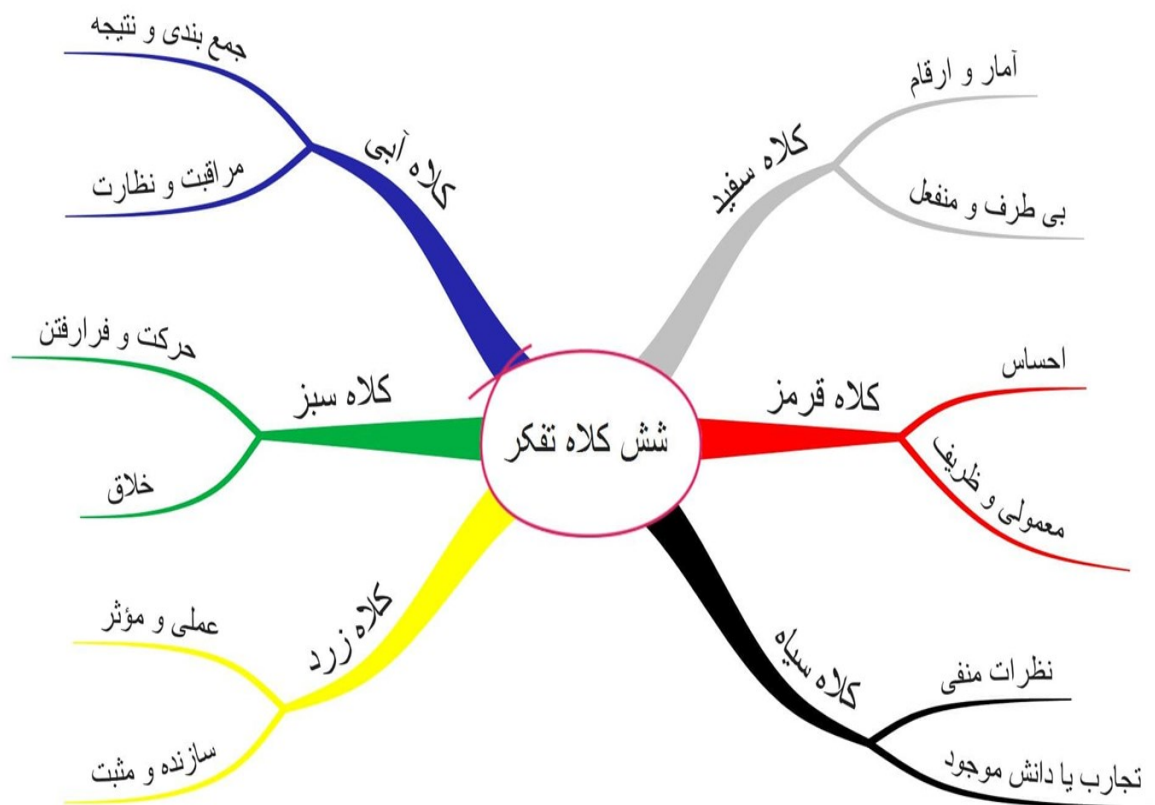

تدوین و ارائه گزارش پایانی: ۴۰ امتیاز استاد راهنما	گویه	عبارت/جمله توصیفی	حداکثر امتیاز	امتیاز کسب شده
	۱۴) کیفیت توصیف، سازماندهی، تحلیل و تفسیر اطلاعات و تبیین مسئله در گزارش فیزیکی مدرسه		۵	
	۱۵) کیفیت توصیف، سازماندهی، تحلیل و تفسیر اطلاعات و تبیین مسئله در گزارش ساختار اداری مدرسه		۵	
	۱۶) کیفیت توصیف، سازماندهی، تحلیل و تفسیر اطلاعات و تبیین مسئله در گزارش تربیتی بویژه امور عاطفی، روانی، ارتباطی و تعاملی در مدرسه		۷	
	۱۷) کیفیت توصیف، سازماندهی، تحلیل و تفسیر اطلاعات و تبیین مسئله در گزارش آموزشی و پرورشی (تربیتی) کلاس درس		۵	
	۱۸) کیفیت کدگذاری، ارائه کدها و تحلیل و تفسیر آنها در گزارش پایانی		۵	
	۱۹) کیفیت تنظیم گزارش پایانی بر اساس ساختار تعریف شده (چکیده، مقدمه، فهرست، فصل بندی، منابع، ضمیمه، ساختار علمی)		۸	
	۲۰) پایبندی به اخلاق حرفه ای و پژوهشی در تنظیم گزارش ها		۵	
توصیف نهایی استاد راهنما:		مجموع امتیاز:		

پیوست

تکنیک شش کلاه تفکر

• شش کلاه تفکر یا همان شش نکته نگری را ادوارد بو نو در سال ۱۹۸۶ معرفی کرد. این روش به منظور بهبود فرآیند تفکر، تصمیم‌گیری و گفتگوها مورد استفاده قرار می‌گیرد. هر کلاه نشانگر نوعی از تفکر یا نکته‌ای است که در بحث و بررسی موضوعی در نظر گرفته می‌شود. این شش کلاه به عنوان نمادهایی از انواع مختلف تفکر استفاده می‌شوند و به ما کمک می‌کنند تا به راحتی از دیدگاه‌های مختلف برخوردار شویم. هر کلاه نماد یک رنگ است و هر رنگ یک نوع تفکر را نشان می‌دهد،

• (فتحی آذر، بدری گرگریو احراری، ۱۳۹۳؛ دبیری و ظهیر نیا، ۱۳۹۵).

تکنیک شش کلاه تفکر

سفید، رنگی خنثی و منفعل است.

کلاه سفید با موضوعات و شکل‌های
انفعالی سر و کار دارد.

کسی که این کلاه را بر سر گذاشته،
واقعیت‌ها را بدون هیچ‌گونه قضاوتی
مورد کنکاش قرار می‌دهد.

قرمز نشانه خشم، شور و هیجان است. در کلاه قرمز بینش هیجانی و جنبه‌های احساسی و غیر استدلالی مدنظر می‌باشد. در واقع این رنگ کلاه ابزار مناسبی برای بیرون ریختن احساسات است.

سیاه نشانه منفی‌نگری و
افسردگی است.

بنابراین فردی که با این رنگ
کلاه در جلسه حضور پیدا
می‌کند، جنبه‌های منفی و بد
بینانه موضوع را ابراز می‌کند.

زرد نشانه آفتاب و مثبت
است.

فرد صاحب کلاه زرد
جنبه‌های مثبت و خوش
بینانه موضوع مورد بررسی
قرار می‌دهد.

سبز نشانه رویش و باروری
است.

به همین جهت از کلاه سبز
برای ابراز ایده‌ها و راه‌حل‌های
جدید و خلاقانه استفاده
می‌شود.

آبی سرد است.

این کلاه کنترل کننده و سازمان دهنده اندیشه‌هاست. کسی که این کلاه را بر سر گذاشته، نظرات بقیه کلاه‌ها را مورد ارزیابی قرار داده و سازمان‌دهی می‌کند.

تکنیک اسکمپر

تصویر ۱ تکنیک اسکمپر
<http://nowafarin.ir>

تکنیک اسکمپر یک روش خلاق برای حل مسائل است که با طرح سؤالات خاص درباره محصولات، خدمات یا ایده‌های موجود، ایده‌های نوآورانه را ایجاد می‌کند تا با تغییر، ترکیب، سازگارسازی، اصلاح، استفاده در موارد دیگر، حذف و بازترتیب دادن جنبه‌های خاصی از آن‌ها، ایده‌های فراوانی را تولید کند.

تکنیک اسکمپر یک ابزار خلاقیت است که برای تولید ایده‌ها و راهکارهای نوآورانه با بررسی امکانات مختلف برای بهبود یا تغییر یک محصول، فرآیند یا ایده موجود استفاده می‌شود (قدم پور، بیرانوند، و یوسف وند، ۱۳۹۶؛ بدری گرگریو کلوانی، ۱۳۹۲).

طبق گفته ایزاکسن، دورول و تریفینگر (۲۰۱۰)، این تکنیک شامل چند مرحله است که فرایند تفکر خلاق را تقویت می‌کند. سرواژه اسکمپر، از حروف اول کلماتی تشکیل شده است که هر کدام مرحله‌ای از تحلیل را نشان می‌دهند:

مراحل تکنیک اسکمپر

(۱) جایگزین کردن

شناسایی اجزا یا عناصر قابل جایگزینی با چیز دیگری، به عبارت دیگر، جایگزین کردن مواد اولیه، فرآورندها، قوانین، محصولات، اجزاء سازنده و... برای دستیابی به یک ارزش جدید.

مثال:

استفاده از انرژی الکتریکی به جای بنزین در وسایل نقلیه

(۲) ترکیب کردن

بررسی امکانات ترکیب اجزا، ایده‌ها یا مفاهیم مختلف و ترکیب و ادغام ایده‌ها، استعدادها، منابع، محصولات و ... برای دستیابی به یک ارزش جدید.

مثال:

ترکیب تلفن، دوربین، ضبط و پخش صوت در تلفن‌های همراه

(۳) تطبیق دادن

در نظر گرفتن راه‌هایی برای تطبیق یا اصلاح اجزا یا ایده‌های موجود تا بهتر به تناسب با موقعیت فعلی درآیند؛ به عبارت دیگر، ایجاد سازگاری و تطبیق در ایده‌ها، فرآورندها، محیط، محصولات و ...

برای دستیابی به یک ارزش جدید.

مثال:

ضدآب ساختن دوربین و ساعت برای استفاده در زیر آب

(۴) تغییر دادن

فکر کردن به راه‌هایی برای ایجاد تغییرات یا بهبود بر روی محصول، فرآیند یا ایده موجود؛ به عبارت دیگر، افزایش و یا کاهش ویژگی‌ها، اندازه‌ها، وزن و ... محصول برای دستیابی به یک ارزش جدید.

مثال:

افزایش/کاهش اندازه بسته‌بندی محصول مثلاً تولید نوشابه خانواده

(۵) استفاده در یک مورد دیگر

بررسی تنوع محیط‌ها یا کاربردهایی که می‌توان محصول، فرآیند یا ایده در آنها استفاده کرد؛ به عبارت دیگر، یافتن سایر کاربردهای یک ایده یا محصول در صنعت دیگر، بخش مشتریان دیگر و ...

مثال:

برای دستیابی به یک ارزش جدید. استفاده از شیشه خالی مربا برای نگهداری حبوبات

(۶) حذف کردن

شناسایی و حذف عناصری که غیرضروری یا تکراری هستند. به عبارت دیگر، حذف یک یا چند بخش از اجزاء یک محصول، فرآیند و ... برای دستیابی به یک ارزش جدید.

مثال:

حذف سیم از موس و کیبورد کامپیوتر با استفاده از تکنولوژی بی سیم

(۷) وارونه

ساختن یا باز آرائی : تغییر چیدمان و باز آرائی اجزاء یا مراحل یک فرآیند یا محصول برای دستیابی به یک ارزش یا کاربرد جدید.

مثال:

قرار دادن روزنه بر سر سوزن چرخ خیاطی بجای انتهای آن

انتظارات از دانشجو معلم در کارورزی ۱

- حضور منظم و فعال در جلسات کلاس ها/ سمینارهای هفتگی
- حضور منظم و فعال در مدرسه
- انجام فعالیت ها و تکالیف محوله در زمان مقرر
- تنظیم گزارش های مورد نیاز در قالب روایت
- تهیه و تنظیم کارپوشه و اصلاح و تکمیل آن
- تنظیم گزارش پایانی مطابق ساختار و قالب تعیین شده و تحویل آن در موعد مقرر
- رعایت قوانین و مقررات دانشکده و مدرسه
- حضور در برخی جلسات ستاد تربیتی و انجمن اولیا و مربیان مدرسه در روز کارورزی با هماهنگی و صلاح دید مدیر

انتظارات از استاد راهنما در کارورزی ۱

- شرکت در دوره های آموزشی کارورزی که توسط دانشگاه/ دانشکده برگزار می شود (همراه با اخذ گواهی)
- برگزاری منظم جلسات آموزشی و سمینارها
- آموزش محتوای تعیین شده در سرفصل و راهنمای عملی
- حضور منظم در مدرسه و نظارت بر فعالیت دانشجو معلم
- ارتباط موثر با مدیر مدرسه و معلم راهنما
- پاسخگویی به سوالات دانشجو معلم، مدیر مدرسه و معلم راهنما
- مطالعه گزارش های دانشجو معلم و ارائه بازخورد در طول نیمسال
- رعایت مقررات آموزشی درس کارورزی مانند تصحیح به موقع گزارش ها/ پروژه های نهایی و ثبت به موقع نمره، ثبت به موقع حضور و غیاب در سامانه و ...
- ارائه الگوی مناسب اخلاقی، رفتاری و حرفه ای به دانشجو معلم
- کمک به شکل گیری شایستگی های حرفه ای دانشجو معلم
- تشویق و ترغیب دانشجو معلم به مشارکت در فعالیت های تربیتی-فرهنگی و...

انتظارات از معلم راهنما در کارورزی ۱

- حضور در جلسات هماهنگی/ دوره های آموزشی دانشگاه فرهنگیان و اخذ گواهی دوره
- مطالعه کتابچه/ بروشور راهنمای ارائه شده توسط دانشگاه
- همکاری با دانشجو معلم در انجام مشاهدات تأملی در موعد مقرر
- همکاری و هماهنگی و ارتباط موثر با استاد راهنما در خصوص فعالیت ها/ تکالیف محوله به دانشجو معلم
- ارائه بازخوردهای مناسب به فعالیت های دانشجو معلم
- ارائه الگوی مناسب اخلاقی، رفتاری و حرفه ای به دانشجو معلم
- کمک به شکل گیری شایستگی های حرفه ای دانشجو معلم
- ارزیابی دانشجو معلم مطابق فرم ارزشیابی دانشگاه در موعد مقرر
- نظارت بر حضور فعال دانشجو معلم در مدرسه
- به اشتراک گذاشتن تجربیات حرفه ای با دانشجو معلم
- همکاری با مدیران و معاونین مدرسه

انتظارات از مدیر مدرسه در کارورزی ۱

- توجه به نیازهای فیزیکی، عاطفی، روانی و حرفه ای دانشجو معلم
- ایجاد فضای کاری مثبت، مطمئن و حمایتی
- تسهیل تعامل دانشجو معلم با معلمان / دبیران، کارکنان و دانش آموزان با توجه به برنامه کارورزی
- همکاری با کارورز در انجام تکالیف محوله توسط استاد راهنما با توجه به برنامه کارورزی
- شرکت در دوره ها، کارگاه ها و جلسات کارورزی مختص مدیران مدارس
- مطالعه کتابچه/ بروشور راهنمای ارائه شده توسط دانشگاه
- نظارت بر حضور فعال دانشجو معلم در مدرسه
- ارزیابی دانشجو معلم مطابق فرم ارزشیابی دانشگاه در موعد مقرر
- فراهم کردن امکان حضور دانشجو معلمان در جلسات مختلف مدرسه (شورای دبیران، اولیا و مربیان، و ...)
- فراهم کردن شرایط حضور و انجام فعالیت های فرهنگی و تربیتی برای دانشجو معلمان

انتظارات از استاد مرجع کارورزی ۱

- شرکت منظم و فعال در کلیه کارگاه های دوره آموزشی مدرسان مرجع کارورزی
- برگزاری کارگاه های مشابه برای استادان، معلمان راهنما و مدیران مدارس کارورزی در استان محل خدمت
- پایبندی به محتوای سرفصل کارورزی و پیشگیری از اعمال سلايق در محتوای سرفصل مصوب
- آمادگی و در دسترس بودن برای پاسخگویی به سوالات احتمالی استادان، مدیران و معلمان راهنما
- برگزاری جلسات توجیهی در طول نیمسال/سال تحصیلی در صورت نیاز
- توجه ویژه به نقش مربی گری و الگو بودن در محل کار و فضای مجازی
- همراهی با رئیس و معاونت و مدیرگروه پردیس جهت پایش مستمر کیفیت اجرای کارورزی و ارائه تمهیدات در صورت نیاز

از توجه شما سپاسگزاریم

